

**RODZINNE PIKNIKI
EUROPEJSKIE
W BIŁGORAJU
I TRZEBIESZOWIE**

Centra Usług Społecznych

**Rozwój ambulatoryjnej opieki
specjalistycznej w regionie dzięki
Funduszom Europejskim**

**Elastyczne formy zatrudnienia
i wsparcie osób starszych**

Spis treści

Fundusze Europejskie dla Lubelskiego

Skuteczne stosowanie i wdrażanie Karty Praw Podstawowych Unii Europejskiej w Programie Fundusze Europejskie dla Lubelskiego 2021-2027

23

Przegląd śródkokresowy Funduszy Europejskich dla Lubelskiego 2021-2027

24

Punkty Informacyjne Funduszy Europejskich. W czym pomogą Ci specjaliści z PIFE?

27

Klimat i środowisko

Niwelowanie negatywnych skutków zjawisk pogodowych i klimatycznych

21

Szkolenie dla doradców w zakresie neutralności klimatycznej zatrudnionych w ramach realizowanych projektów z Działania 3.2

15

Promujemy Fundusze Europejskie

Rodzinne Pikniki Europejskie w Biłgoraju i Trzebieszowie

12

Laureaci 5. edycji konkursu plastycznego pn. „Lubelskie Pięknieje. Jak Fundusze Europejskie zmieniają Twoją okolicę” nagrodzeni

18

Lubelski Informator Unijny „Puls Regionu”
wersja elektroniczna

Wydawca: Departament Zarządzania Programami Regionalnymi
Urząd Marszałkowski Województwa Lubelskiego
w Lublinie
ul. Stefczyka 3b, 20-151 Lublin
tel.: (81) 441 67 38, fax: (81) 441 67 40
e-mail: drpo@lubelskie.pl

Gospodarka i zdrowie

Rusza kolejny etap utworzenia zakładu
Regionalnego Centrum Zdrowia Psychicznego
Dzieci i Młodzieży

8

Interreg post 2027 - Spotkanie Konsultacyjne
Interesariuszy

10

Rozwój ambulatoryjnej opieki specjalistycznej
w regionie dzięki Funduszom Europejskim

25

EFS+

Centra Usług Społecznych

7

Stabilne zatrudnienie możliwe dzięki
Funduszom Europejskim

14

Stypendia przyznane

16

Praca i aktywizacja społeczna

Fundusze Europejskie wspierają kształcenie
zawodowe w regionie

4

Fundusze Europejskie wsparciem dla mobilności
pracowników – projekty EURES

5

Elastyczne formy zatrudnienia i wsparcie
osób starszych

22

Redakcja: Oddział Komunikacji i Promocji, Departament
Zarządzania Programami Regionalnymi

Fotografie: Adrianna Iwan, Żaklina Król-Majewska, Jacek
Szczurba, Łukasz Frączek, Marcin Tarkowski, Jan Jakub
Smarczewski PIXEL, PIFE, MFilm, iStock, pexels.com,
pixabay.com, ©UMWL.

Okładka: Wizyta studyjna KM FEL

E -book: Pobierz elektroniczną wersję „Pulsu Regionu”.
E -book znajdziesz na stronie www.funduszeUE.lubelskie.pl
w zakładce Wiadomości – E-publikacje

Fundusze Europejskie wspierają kształcenie zawodowe w regionie

Warsztaty z najbardziej pożądaných zawodów na rynku pracy, kursy prawa jazdy, szkolenia podnoszące kwalifikacje nauczycieli i instruktorów praktycznej nauki zawodów czy doposażenie pracowni zawodowych. To tylko część z działań, jakie będą prowadzone w ramach projektów realizowanych z Działania 10.4 Kształcenie zawodowe w ramach programu Fundusze Europejskie dla Lubelskiego 2021-2027. Ze wsparcia skorzysta blisko 10,5 tysiąca uczniów i ponad 1400 nauczycieli z całego województwa lubelskiego.

Uroczyste wręczenie umów o dofinansowanie w ramach Działania 10.4, Kraśnik 14.10.2024 r.

W całym województwie lubelskim do dofinansowania w tym zakresie Zarząd Województwa Lubelskiego wybrał łącznie 44 projekty w zakresie programów rozwojowych dla szkół prowadzących kształcenie zawodowe. Uroczyste wręczenia umów o dofinansowanie odbyły się 14 października br. w Zespole Szkół nr 2 w Kraśniku, 16 października br. w Zespole Szkół Nr 1 im. Władysława Grabskiego w Lublinie oraz 21 października br. w Zespole Szkół Ponadpodstawowych im. Jana Pawła II w Radzynie Podlaskim. Kwoty dofinansowania z Unii Europejskiej w poszczególnych projektach wyniosły od **284 tys. zł** - w przypadku projektu *Nowe kompetencje - lepsza przyszłość* Szkoły Policealnej - Medyczne Studium Zawodowe im. Stanisława Liebharta w Lublinie - do blisko **9,4 mln zł** w projekcie Miasta Zamość. Łączna wartość projektów wybranych do dofinansowania opiewa na kwotę ponad **132 mln zł**, gdzie wnioskowane dofinansowanie wyniosło **118,3 mln zł**, z czego środki Europejskiego Funduszu Społecznego Plus to **112,3**

mln zł, natomiast niemal **6 mln zł** to wsparcie z budżetu państwa.

Programy rozwojowe

Dzięki wsparciu z Funduszy Europejskich szkoły prowadzące kształcenie zawodowe zrealizują programy rozwojowe, uwzględniające m.in. współpracę szkół i centrów kształcenia zawodowego i ustawicznego z pracodawcami i uczelniami. Realizowane będą dodatkowe zajęcia specjalistyczne umożliwiające uczniom uzyskiwanie i uzupełnianie wiedzy i umiejętności zawodowych. Uczniowie będą mieli możliwość wzięcia udziału w płatnych stażach uczniowskich u pracodawców. Doposażone zostaną pracownie zawodowe w pomoce dydaktyczne i sprzęt. Programy przewidują wsparcie nauczycieli oraz instruktorów praktycznej nauki zawodu w zakresie uzyskiwania uprawnień czy też kwalifikacji do nauczania zawodu oraz udziału w szkoleniach branżowych. W ramach tego typu projektów będzie możliwe również dostosowanie szkół i realizowanego nauczania

do specjalnych potrzeb edukacyjnych uczniów oraz do potrzeb nauczycieli z niepełnosprawnościami, jak również wsparcie potencjału dydaktycznego szkół. Dzięki kompleksowości programów rozwojowych wsparcie otrzymają zarówno uczniowie, nauczyciele, instruktorzy praktycznej nauki zawodu, jak i szkoła jako podmiot realizujący kształcenie.

- *Wsparcie z Funduszy Europejskich, które przekazujemy jest odpowiedzią na potrzeby, z jakimi na co dzień zmagają się uczniowie i nauczyciele w procesie edukacji. Dzięki nim stworzymy nowoczesne przestrzenie do nauki i pracy, w których będą mogli zdobywać wiedzę i umiejętności, niezbędne do stawiania czoła wyzwaniom przyszłości* – mówił Marszałek Jarosław Stawiarski.

Co zyska region?

W ramach wszystkich **44 projektów** wyłonionych do dofinansowania w ramach naboru wsparciem zostanie objętych **10,4 tys. uczniów ze 108 szkół i placówek** prowadzących kształcenie zawodowe w regionie. Ponad **7,6 tys.** uczniów weźmie udział w doradztwie zawodowym, **9 tys.** uczniów uzyska kwalifikacje, a ponad **5,7 tys.** skorzysta ze staży uczniowskich. Wsparciem objętych zostanie ponad **1,4 tys.** osób spośród kadr szkół objętych wsparciem, z czego blisko **1,3 tys.** osób podniesie swoje kwalifikacje.

Programy rozwojowe dla szkół pomogą uczniom, nauczycielom, instruktorom praktycznej nauki zawodu oraz instytucjom kształcenia zawodowego lepiej dostosować się do potrzeb rynku pracy. Podniesienie jakości edukacji zapewni uczniom i absolwentom większe możliwości osiągnięcia sukcesu na rynku pracy.

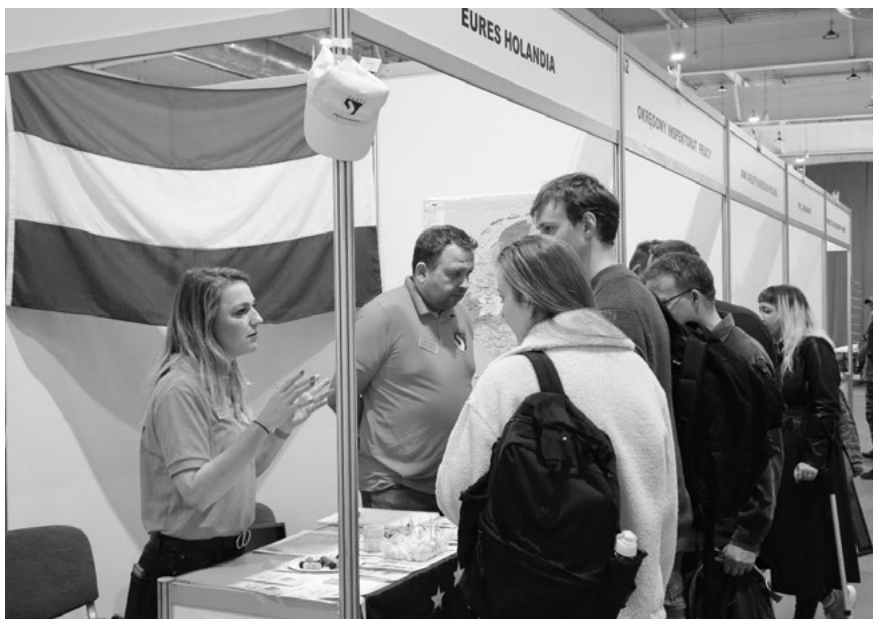
DZPR

Fundusze Europejskie wsparciem dla mobilności pracowników

– projekty EURES

Zespół EURES z WUP w Lublinie realizuje aktualnie dwa istotne projekty w ramach Działania 9.3 Wsparcie instytucji rynku pracy z programu Fundusze Europejskie dla Lubelskiego 2021-2027, tj. Aktywni i bezpieczni na europejskim rynku pracy. Podnoszenie potencjału kadry EURES woj. Lubelskiego oraz projekt EURES i wszystko jasne!

Projekty te mają na celu promowanie mobilności zawodowej pracowników oraz wsparcie Polaków planujących powrót po migracjach zarobkowych. Łączna kwota projektów to ponad 2,8 mln zł, w tym dofinansowanie z Funduszy Europejskich to 2,4 mln zł.

Międzynarodowe Targi Pracy, 9 października br. Zdjęcie przedstawia stoiska wystawców, na głównym planie stoisko zagranicznego wystawcy – holenderscy doradcy EURES udzielający informacji osobom odwiedzającym targi.

Międzynarodowe Targi Pracy

Jednym z kluczowych działań w ramach projektu „EURES i wszystko jasne!” były Międzynarodowe Targi Pracy, które odbyły się 9 października 2024 r. w Centrum Wystawienniczo-Targowym Targów Lublin S.A. Wydarzenie to przyciągnęło aż 2614 odwiedzających, a swoją ofertę zaprezentowało 50 wystawców z kraju i zagranicy, w tym pracodawcy i doradcy EURES z Niemiec, Holandii, Norwegii, Szwecji, Słowenii, Słowacji i Danii. Uczestnicy mieli możliwość zapoznania się z bogatą

gamą ofert pracy, w tym pracy sezonowej w sektorach takich jak rolnictwo, gastronomia, logistyka, edukacja oraz obsługa klienta. Szczególnie wyróżniały się propozycje dla specjalistów IT oraz personelu medycznego w Szwecji i Norwegii. W ramach targów odwiedzający mogli korzystać z licznych dodatkowych możliwości, m.in.: ofert służb mundurowych, doradztwa i konsultacji na stoiskach Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, Okręgowego Inspektoratu Pracy, Izby Administracji Skarbowej oraz NFZ, czy warsztatów na temat przedsiębiorczości, bezpiecznych wy-

jazdów do pracy oraz warunków życia w państwach UE.

Projekt zakłada organizację kolejnych dwóch edycji Międzynarodowych Targów Pracy w 2025 i 2026 roku.

Spotkania z Polakami za granicą

Mobilność pracowników jest często utożsamiana z wyjazdem za granicę w poszukiwaniu pracy. Jednak dla niektórych pracowników mobilnych powrót do kraju może okazać się tak samo trudny jak wyjazd do obcego państwa. Dlatego projekt EURES powstał również z myślą o takich osobach. W dniach 16-17 października 2024 roku kadra EURES z WUP w Lublinie miała zaszczyt uczestniczyć w dwóch spotkaniach informacyjnych z Polakami mieszkającymi w Larvik i Sandefjord (Norwegia). Wydarzenia te cieszyły się dużym zainteresowaniem, gromadząc 58 uczestników. Spotkania zostały zorganizowane we współpracy z norweskimi służbami zatrudnienia NAV i stanowiły doskonałą okazję do omówienia możliwości zatrudnienia w Norwegii oraz do informacji na temat ewentualnego powrotu do Polski. Doradcy EURES przedstawili aktualną sytuację na polskim rynku pracy oraz usługi oferowane przez polskie urzędy pracy, w tym pomoc w zakresie otwarcia i prowadzenia działalności gospodarczej. Szczególną uwagę zwrócono na tematykę ubezpieczeń społecznych i wpływu pracy za granicą na prawo do emerytury i innych świadczeń.

Uczestnicy spotkania w słowackim urzędzie pracy w Powazkiej Bystrzycy 25 września br. Na zdjęciu uczestnicy szkolenia i wizyty studyjnej w Słowacji - członkowie regionalnej kadry EURES z woj. lubelskiego, oraz Dyrekcja i pracownicy urzędu pracy w Powazkiej Bystrzycy (Słowacja).

czeń, co wzbudziło wiele pytań i ożywioną dyskusję, dzięki czemu można było rozwiązać szereg wątpliwości, z którymi borykają się nasi rodacy mieszkający poza krajem.

Bezpieczne wyjazdy do pracy

Swobodny przepływ pracowników w państwach członkowskich UE/EFTA daje wiele możliwości poszukiwania pracy za granicą na terenie tych państw. Powinniśmy jednak być bardzo ostrożni w wyszukiwaniu atrakcyjnych ofert pracy. Wyjazdy do pracy za granicę, choć atrakcyjne, bywają niebezpieczne. Decyzje o wyjeździe nie powinny być podejmowane szybko i pod wpływem emocji, powinny być przemyślane i dobrze zaplanowane. Dlatego jednym z kluczowych celów projektów EURES jest promowanie bezpiecznych wyjazdów do pracy. W ramach tego projektu zaplanowano organizację co najmniej 44 spotkań informacyjnych pt. „Bezpieczne wyjazdy do pracy za granicą”, skierowanych do osób bezrobotnych, studentów oraz uczniów szkół ponadpodstawowych. Uczestnicy dowiedzą się, jak przygotować się do wyjazdu, jak szukać sprawdzonych ofert pracy oraz jak unikać oszustw ze strony nieuczciwych pośredników.

Dotychczas zostało zrealizowanych 11 spotkań dla osób bezrobotnych i poszukujących pracy, zorganizowanych we współpracy z powiatowymi urzędami pracy, a przed nami kolejne spotkania, w tym również skierowane do studentów, realizowane przy pomocy akademickich biur karier. Mamy nadzieję, że przekazywane informacje i wskazówki pomogą osobom planującym migrację zarobkową uniknąć niebezpiecznych sytuacji podczas pracy za granicą.

Dzień Otwarty EURES

W odpowiedzi na potrzeby mieszkańców województwa, kadra EURES zaplanowała realizację cyklicznego Dnia Otwartego EURES. W jego ramach oferowane są indywidualne konsultacje dla odwiedzających nasze biuro, zarówno dla pracodawców, jak i osób zainteresowanych mobilnością zawodową.

Szkolenie dla kadry EURES i polsko-słowacka wymiana doświadczeń

Aby zapewnić najwyższy poziom świadczonych usług, kadra EURES nieustannie podnosi swoje kwalifikacje. Projekt „Aktywni i bezpieczni na europejskim rynku pracy. Podnoszenie potencja-

łu kadry EURES woj. lubelskiego” zakłada cykl szkoleń, mających na celu wzmocnienie pracowników sieci EURES poprzez nabycie nowej wiedzy, kompetencji i kwalifikacji niezbędnych do świadczenia usług w sposób profesjonalny i na europejskim poziomie. We wrześniu br. członkowie lokalnej sieci EURES uczestniczyli w szkoleniu z zakresu marketingu usług EURES i rynku pracy. Uczestnicy mieli okazję nauczyć się, jak budować markę, tworzyć angażujące treści oraz efektywnie komunikować się z klientami. Cennym elementem szkolenia była jednodniowa wizyta studyjna w słowackim urzędzie pracy w Powazkiej Bystrzycy. Wymiana doświadczeń ze słowackimi partnerami otworzyła nowe możliwości współpracy na rzecz poprawy usług dla bezrobotnych oraz poszukujących pracy. Dzięki działaniom EURES z WUP w Lublinie, mieszkańcy regionu uzyskują wsparcie w zakresie mobilności zawodowej oraz informacje niezbędne do bezpiecznego i przemyślanego wyjazdu do pracy za granicą. Wszystkich zainteresowanych realizowanymi w ramach projektu działaniami zapraszamy do śledzenia profilu WUP na Facebooku, a także do kontaktu z biurem projektu i kadrami EURES pod nr 81 463 53 28.

WUP w Lublinie

Centra Usług Społecznych

31 października 2024 roku Marszałek Województwa Lubelskiego Jarosław Stawiarski oraz przedstawiciele Gmin: Strzyżewice, Józefów, Sułów, Opole Lubelskie, Hrubieszów oraz Gminy Miejskiej Świdnik i Miasta Łuków podpisali 7 umów o dofinansowanie projektów dotyczących wsparcia lub tworzenia Centrów Usług Społecznych (CUS). Projekty te będą realizowane w ramach Działania 8.5 Usługi społeczne programu Fundusze Europejskie dla Lubelskiego 2021-2027. Wartość zawartych dziś umów opiewa na kwotę blisko 26 mln zł, z czego dofinansowanie z EFS+ to niemal 22 mln zł, a wsparcie z budżetu państwa wynosi ponad 2,5 mln zł. Usługami świadczonymi w społeczności lokalnej objętych zostanie ponad 1,5 tys. osób z siedmiu gmin województwa lubelskiego.

wiązani są do kontynuacji działania CUS i utrzymania oferty usług społecznych po zakończeniu realizacji projektów przez okres 24 miesięcy. Realizacja większości projektów rozpocznie się już 1 stycznia 2025 r., a zakończy najpóźniej 31 maja 2028 r.

Korzyści dla regionu

W ramach podpisanych 7 umów o dofinansowanie projektów wsparciem objętych zostanie ponad 1,5 tys. osób, w tym 416 osób z niepełnosprawnościami z terenu Gmin: Strzyżewice, Józefów, Sułów, Opole Lubelskie, Hrubieszów oraz Gminy Miejskiej Świdnik i Miasta Łuków. Powstanie 281 nowych miejsc świadczenia usług w społeczności lokalnej, a 11 obiektów zostanie dostosowanych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami. Usługami w zakresie wspierania rodziny i pieczy zastępczej zostanie objętych 668 osób.

- Usługi społeczne są ważnym i niezbędnym elementem w życiu mieszkańców regionu, a korzyści jakie niosą nieocenione. Dzięki Funduszom Europejskim i realizacji projektów CUS możemy jeszcze skutecznie wspierać osoby potrzebujące wsparcia i społeczności lokalne. Usługi społeczne, czyli m.in. opieka nad osobami potrzebującymi wsparcia w codziennym funkcjonowaniu, osobami starszymi, osobami z niepełnosprawnościami czy pomoc rodzinom w kryzysie to kluczowe zadania gmin w obszarze pomocy społecznej. Wspierać i aktywizować – to zadanie niełatwe, ale dzięki projektom z EFS+ można będzie realizować je jeszcze skuteczniej –

Jarosław Stawiarski
Marszałek Województwa
Lubelskiego

Podpisane umowy są efektem naboru na projekty w zakresie CUS ogłoszonego w dniu 7 marca 2024 r. z alokacją wynoszącą ponad 27 mln zł. Dofinansowanie mogły uzyskać wyłącznie projekty w zakresie wsparcia dla tworzenia lub funkcjonowania CUS zgodnie z ustawą z dnia 19 lipca 2019 r. o realizowaniu usług społecznych przez centra usług społecznych. CUS to jednostki organizacyjne gminy i instytucja lokalnej polityki społecznej, która ma służyć rozwojowi i integracji usług społecznych organizowanych i świadczonych na poziomie lokalnym. Podmiotami uprawnionymi do składania wniosków o dofinansowanie były wyłącznie jednostki samorządu terytorialnego szczebla gminnego.

Czego dotyczą dofinansowane projekty?

Dzięki dofinansowanym projektom powstaną kolejne 4 Centra: w Strzyżewicach, Józefowie, Sułowie oraz Hrubieszowie, natomiast Świdnik, Łuków i Opole Lubelskie rozszerzą zakres usług już istniejących CUS. Wartość przyznanego

dofinansowania z Funduszy Europejskich wynosi od 1,7 mln zł na CUS w Gminie Hrubieszów aż po niemal 5,5 mln zł w przypadku CUS w Gminie Strzyżewice. W ramach oferty CUS w ww. projektach znajdzie się cały wachlarz różnorodnych i dostosowanych do potrzeb mieszkańców usług społecznych. Wśród nich znajdziemy m.in. usługi opiekuńcze dla seniorów w zakresie zaspokajania codziennych potrzeb życiowych, zajęcia dla dzieci i młodzieży z rodzin dysfunkcyjnych, czy też zapewnienie transportu do miejsc użyteczności publicznej (np. lekarz, urząd, sklep). Zadaniem CUS jest również animowanie społeczności lokalnej, stąd realizowane będą oddolne inicjatywy społeczne, takie jak organizacja wydarzeń od planu finansowego po realizację, awaryjna opieka dla dzieci czy zajęcia aktywizujące dla osób z niepełnosprawnościami. Ponadto projekty przewidują dostosowanie obiektów CUS do potrzeb osób z niepełnosprawnościami. Warto zaznaczyć, że działania w ramach dofinansowanych projektów mają charakter długofalowy. Beneficjenci zobo-

Rusza kolejny etap utworzenia zakładu Regionalnego Centrum Zdrowia Psychicznego Dzieci i Młodzieży

30 października 2024 roku Szpital Neuropsychiatryczny im. Prof. Mieczysława Kaczyńskiego w Lublinie podpisał umowę z firmą PB Rystal-Bud Sp. z o.o. na przebudowę, rozbudowę oraz termomodernizację dwóch budynków na potrzeby Regionalnego Ośrodka Zdrowia Psychicznego Dzieci i Młodzieży w Cholewiancie (ROZP). Całkowita wartość umowy wynosi niemal 9 mln zł. Inwestycja zostanie dofinansowana z Działania 7.8 Infrastruktura ochrony zdrowia oraz 4.1 Wspieranie efektywności energetycznej w budynkach programu Fundusze Europejskie dla Lubelskiego 2021-2027. Zakończenie prac planowane jest na 31 grudnia 2025 roku.

Uroczystość podpisania umowy z Wykonawcą, Lublin 30.10.2024 r.

Regionalny Ośrodek Zdrowia Psychicznego dla Dzieci i Młodzieży w Cholewiance jest częścią Regionalnego Centrum Zdrowia Psychicznego dla Dzieci i Młodzieży funkcjonującego przy Szpitalu Neuropsychiatrycznym im. Prof. M. Kaczyńskiego w Lublinie. Ośrodek znajduje się w miejscowości Cholewianka, gm. Kazimierz Dolny. Jest to nieruchomość przekazana przez Województwo Lubelskie Szpitalowi w nieodpłatne użytkowanie.

Rozbudowa, przebudowa dwóch budynków

W ramach projektu, dwa budynki w Cholewiance zostaną przebudowane, rozbudowane i dostosowane do nowych funkcji. W głównym budynku powstanie Oddział Dzienny dla dzieci i młodzieży z 30 miejscami, w tym pododdział dla małych dzieci, Poradnia Zdrowia Psychologicznego oraz hostel. Projektowany budynek będzie trzykondygnacyjny, z windą i dostosowaną przestrzenią dla osób z niepełnosprawnościami. Planuje się również rozbudowę instalacji elektrycznych, sanitarnych oraz teletechnicznych. Powierzchnia

użytkowa budynku zwiększy się o niemal **400 m²**.

Drugi budynek, który będzie przeznaczony na warsztaty terapii zajęciowej, również zostanie przebudowany i rozbudowany. Planowana jest budowa zadaszzonego tarasu, który umożliwi prowadzenie zajęć terapeutycznych na świeżym powietrzu.

Całkowita wartość całego projektu realizowanego przez Szpital to blisko **53 mln zł**, z czego dofinansowanie z Funduszy Europejskich to ponad **43,3 mln zł**, zaś wkład budżetu państwa to niemal **5,5 mln zł**. Przypomnijmy, że od sierpnia br. trwa już budowa pawilonu Regionalnego Centrum Zdrowia Psychicznego Dzieci i Młodzieży przy Szpitalu Neuropsychiatrycznym im. Prof. M. Kaczyńskiego w Lublinie. Zakończenie projektu planowane jest na koniec czerwca 2026 roku.

Termomodernizacja budynków w Cholewiance

Prace termomodernizacyjne obejmą m.in. ocieplenie budynków, wymianę stolarki okiennej i drzwiowej oraz instalację ekologicznego systemu ogrzewania – gruntowej pompy ciepła i instalacji fotowoltaicznej. Termomodernizacja budynków zostanie

wykonana w ramach projektu pn. „Poprawa efektywności energetycznej budynków Regionalnego Ośrodka Zdrowia Psychicznego dla Dzieci i młodzieży w Cholewiance poprzez ich termomodernizację i wykorzystanie OZE”, realizowanego przez Szpital w Działaniu 4.1 *Wspieranie efektywności energetycznej w budynkach*. Inwestycja opiewa na kwotę **3,3 mln zł**.

Korzyści dla regionu

Województwo lubelskie boryka się z rosnącym zapotrzebowaniem na usługi zdrowia psychicznego dla dzieci i młodzieży. Z danych GUS wynika, że na koniec 2023 roku w regionie mieszka 384 591 dzieci i młodzieży, a Światowa Organizacja Zdrowia szacuje, że 20% tej grupy może cierpieć z powodu zaburzeń psychicznych. Inwestycja w Regionalny Ośrodek Zdrowia Psychicznego w Cholewiance, obejmująca zarówno przebudowę budynków, jak i ich termomodernizację, jest odpowiedzią na ten problem i pozwoli na zapewnienie lepszej opieki psychologicznej oraz terapeutycznej dla dzieci i młodzieży z terenów powiatów opolskiego, puławskiego, kraśnickiego i ryckiego.

DZPR

Wizualizacja budynku głównego ROZP w Cholewiance

Interreg post 2027 - Spotkanie Konsultacyjne Interesariuszy

Bardzo ważnym czynnikiem stymulującym rozwój regionów jest współpraca międzynarodowa polskich województw z regionami Unii Europejskiej, a także z krajami sąsiedzkimi położonymi na zewnętrznej granicy Unii Europejskiej. Współpracę tę umożliwia m.in. Europejska Współpraca Terytorialna (EWT) w ramach Interreg, która jest częścią polityki spójności Unii Europejskiej. Jej zadaniem jest wspieranie procesów i rozwiązywanie problemów, które wykraczają poza granice państw i które wymagają podjęcia wspólnych działań. Jednym z ważniejszych dla Województwa Lubelskiego Programów jest Program Interreg NEXT Polska-Ukraina 2021-2027, którego alokacja wynosi 262 mln EUR. Aktualnie prowadzone są prace konsultacyjne zmierzające do przygotowania Programu po 2027 roku tzw. Interreg Post 2027.

Spotkanie Konsultacyjne Interesariuszy

23 października 2024 r. w Lubelskim Centrum Konferencyjnym w Lublinie odbyło się spotkanie konsultacyjne

Spotkanie Konsultacyjne Interesariuszy Programu Interreg Next 2021-2027. Na zdjęciu od prawej: Jarosław Kwasek - Członek Zarządu Województwa Lubelskiego, Stanisław Bielański - Koordynator Zespołu Programowego Wspólnego Sekretariatu Interreg Next PL-UA (WS); Dmytro Stashkevych - Menedżer programowy WS, Bogdan Kawałko - Dyrektor Departamentu Strategii i Rozwoju Urzędu Marszałkowskiego Województwa Lubelskiego; fot. UMWL

z udziałem Interesariuszy Programu Interreg NEXT PL-UA z województwa lubelskiego dotyczące przygotowania nowego Programu po 2027 r. Organizatorem spotkania był Wspólny Sekre-

tariat Programu Interreg NEXT PL-UA 2021-2027 Centrum Projektów Europejskich oraz Departament Strategii i Rozwoju Urzędu Marszałkowskiego Województwa Lubelskiego w Lublinie.

Celem spotkania, które otworzył Członek Zarządu Województwa Lubelskiego – Jarosław Kwasek było zebranie wniosków i opinii Interesariuszy nt. potrzeb i kierunków współpracy w ramach Interreg w polsko-ukraińskim obszarze transgranicznym. Na tym etapie istotne było określenie i przeanalizowanie kluczowych spraw i problemów w regionie, które wymagają rozwiązań, a zarazem mogą zostać uwzględnione w ramach programu Interreg po 2027 r. Ocena warunków i zlokalizowanie kluczowych aspektów współpracy będą podstawą do sformułowania propozycji i określenia optymalnych celów i kierunków Programu Interreg po 2027 roku.

Przedstawiciel Wspólnego Sekretariatu Programu Interreg NEXT 2021-2027 (WS) – Stanisław Bielański zapoznał Interesariuszy z podstawowymi założeniami Programu Interreg NEXT PL-UA 2021-2027, obszarem oddziaływania oraz priorytetami programu i budżetem. Zaprezentowane zostały także informacje oraz główne zasady wdrażania programu, a także możliwości wsparcia w obecnej perspektywie finansowej 2021-2027.

Dyrektor Departamentu Strategii i Rozwoju - Bogdan Kawałko, dokonał oceny oraz przedstawił wnioski w jaki sposób inicjatywa INTERREG wpisuje się w politykę rozwoju województwa lubelskiego. Wskazał na ogromne zainteresowanie współpracą transgraniczną, zarówno po stronie polskiej jak i ukraińskiej, o czym świadczy bardzo

duża liczba wniosków aplikacyjnych, kilkunastokrotnie przekraczająca dostępną alokację. Przedstawione zostały także konkretne przykłady projektów, których realizacja przyniosła wymierne korzyści przede wszystkim społecznościom lokalnym i regionalnym. Uzyskane efekty potwierdzają potrzebę kontynuacji Programu a zarazem konieczność wyraźnego zwiększenia alokacji środków w nowym okresie programowania po 2027 roku. Ważną częścią spotkania była debata oraz wymiana doświadczeń Interesariuszy z realizacji dotychczasowych projektów. Zgłoszono szereg propozycji i wniosków, które warto uwzględnić i wprowadzić do Programu po 2027 roku.

Dyskusja i Wnioski

Uczestnicy konsultacji, w większości beneficjenci realizujący projekty transgraniczne, docenili w szczególności wsparcie w ramach Programu Interreg Next PL-UA 21-27 w następujących obszarach tematycznych:

- usługi zdrowotne - uznawane obecnie za priorytetowe
- infrastruktura drogowa i graniczna
- ochrona środowiska naturalnego, działania zapobiegające zmianom klimatu
- bezpieczeństwo i współpraca różnych służb po dwóch stronach granicy.

W trakcie dyskusji podkreślano potrzebę przywrócenia priorytetu turystyka. Zwrócono uwagę na fakt, iż niektóre regiony ukraińskie, np. Region Lwowski,

pomimo wycofania tego priorytetu, ze względu na pilne potrzeby w zakresie zdrowia i ochrony ludności, nadal podtrzymują chęć współpracy w ramach tego priorytetu, do którego Region Lubelski posiada przygotowane projekty. Według wyrażonych opinii priorytet ochrony środowiska jest komplementarny z turystyką, stąd też należy rozwijać obydwa obszary równocześnie. Ponadto, wskazano na potrzebę większego uwzględnienia cyfryzacji w bieżącej współpracy, wskazując na istniejące ograniczenie w funkcjonowaniu administracji na Ukrainie. Postulowano także poszerzenie Programu m.in.: o wsparcie digitalizacji obiektów dziedzictwa narodowego, których duża część została zniszczona w wyniku działań wojennych; o fundusz mikrograntów dla przedsiębiorców; uwzględnienie komponentu energetycznego, w tym na rzecz rozwoju społeczności energetycznych, a także uwzględnienie tematyki senioralnej w obliczu zmian demograficznych. Podczas dyskusji wielokrotnie zwracano uwagę na potrzebę znacznego powiększenia budżetu nowego Programu, szczególnie w kontekście potrzeb finansowania projektów infrastrukturalnych wobec przygotowań Ukrainy do wejścia do Unii Europejskiej.

Część konsultacji została przeprowadzona w formie ankiet, natomiast całościowe wyniki zostaną opracowane w formie Raportu, który zostanie przekazany do Komisji Europejskiej.

DSiR

Rodzinne Pikniki Europejskie w Biłgoraju i Trzebieszowie

Uroczysty korowód przy akompaniamencie Orkiestry Dętej, konkursy z nagrodami, pokazy wysokościowe z użyciem ciężkiego sprzętu ratowniczo-gaśniczego PSP w Lublinie, prezentacja służb mundurowych, pokazy magii, gry i zabawy, występy lokalnych zespołów i artystów Opery Lubelskiej oraz koncert gwiazdy wieczoru – Wojtka Cugowskiego, to tylko część atrakcji, jakie miały miejsce podczas Rodzinnych Pikników Europejskich, które odbyły się w Biłgoraju i Trzebieszowie. A wszystko po to, by jak najlepiej i przyjaźnie przedstawić Fundusze Europejskie.

W dniach 29 września i 6 października br. odbyły się ostatnie już w tym roku Rodzinne Pikniki Europejskie - na Placu Wolności w Biłgoraju i targowisku Mój Rynek w Trzebieszowie (powiat łukowski). Organizowane przez Urząd Marszałkowski Województwa Lubelskiego pikniki miały na celu podkreślić

wkład Funduszy Europejskich w rozwój naszego regionu, a poprzez naukę i zabawę, promować efekty wdrażania środków z Unii Europejskich w naszych małych ojczyznach. Wydarzenia te miały także uświetnić Jubileusz 20-lecia wstąpienia Polski do Unii Europejskiej.

- Rodzinne Pikniki Europejskie organizowane w województwie lubelskim mają na celu przede wszystkim zwiększenie świadomości mieszkańców regionu na temat korzyści płynących z efektów wdrażania Funduszy Europejskich – witał uczestników Pikniku W Trzebieszowie Marszałek Wojewódz-

stwa Lubelskiego - Jarosław Stawiarski.
- Staramy się wyjaśniać, jak działają Fundusze Europejskie już najmłodszym mieszkańcom naszego województwa. To niezwykle ważne, aby Ci młodzi ludzie wchodzili w kolejne etapy swego życia zaznajomieni z korzyściami jakie daje nam członkostwo w Unii Europejskiej, to także okazja do wspólnego spędzenia czasu oraz połączenia nauki, z wiedzą i zabawą.

Podczas pikników dzieci i rodzice mogli sprawdzić swoją wiedzę na temat Unii Europejskiej, wziąć udział w quizach i konkursach, a najmłodsi skorzystać z przygotowanych specjalnie dla nich atrakcji, a były to dmuchańce, modelowanie balonów, warsztaty na temat sztucznej inteligencji i wirtualnej rzeczywistości.

- Spotykamy się w sercu miasta o 445-letniej historii na odnowionym Placu Wolności, który zyskał nowe życie dzięki wsparciu Funduszy Europejskich - mówił Piotr Breś, Wicemarszałek Województwa Lubelskiego. - Miejsce to prze-

szło metamorfozę w ramach projektu „Rewitalizacja śródmieścia miasta Biłgoraj” o wartości blisko 22 mln zł, z czego niemal 10 mln zł pochodziło z funduszy Unii Europejskiej. Była to długo wyczekiwana inwestycja mieszkańców miasta i okolic. Plac Wolności stał się wizytówką miasta i miejscem spotkań zarówno mieszkańców, jak i turystów odwiedzających region.

Biłgorajski piknik uświetniły występy lokalnych artystów od przedszkolaków z Przedszkola Integracyjnego „Bambini” i Samorządowego Przedszkola nr 1 w Biłgoraju po Seniorów z Uniwersytetu Trzeciego Wieku. Występy Grupy Folklorystycznej „Pokolenia” oraz zespołu „Muzyczni Tułacze”, który przygotował kultowe utwory w niezwykle aranżacjach jazzowych na stałe pozostaną w pamięci uczestników.

Jak na pikniki przystało nie zabrakło stoisk i straganów, na których można było degustować regionalne potrawy i produkty przygotowane przez lokalne koła

gospodyń wiejskich, rozgrzać się żołnierską grochówką, zmierzyć ciśnienie, czy przymierzyć do munduru, a w Punkcie Informacyjnym Funduszy Europejskich dowiedzieć się o możliwościach i obszarach wsparcia z Unii Europejskiej.

Oba wydarzenia spotkały się z gorącym, mimo jesiennej już aury, przyjęciem mieszkańców Biłgoraja i Trzebieszowa. - *Takiej imprezy jeszcze tu nie było* - mówiły dzieciaki stłoczone pod sceną w Trzebieszowie. A na scenie wystąpili lokalni artyści - wychowankowie Zespołu Szkolno-Przedszkolnego w Trzebieszowie Drugim, karatecy z Łukowskiego Klubu Karate Kyokishin „Mawashi”, a także Zespół Taneczny ŁOK Dance Factory oraz Zespół Pieśni i Tańca „Łukowiacy”. Publiczność swoim głosem oczarowała Klaudia Borejko, znana m.in. z roli Alicji w Krainie Czarów spektaklu Teatru Muzycznego „Roma”, stypendystka Marszałka Województwa Lubelskiego, artyści Opery Lubelskiej, no i wisienka na torcie - rockowe hity Wojtka Cugowskiego.

Stabilne zatrudnienie możliwe dzięki Funduszom Europejskim

W dniu 6 grudnia 2024 r. w siedzibie Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Lublinie Marszałek Województwa Lubelskiego Jarosław Stawiarski wręczył pierwszy pakiet 25 umów o dofinansowanie projektów w ramach Działania 9.2 Aktywizacja zawodowa programu Fundusze Europejskie dla Lubelskiego 2021-2027. Przekazane Beneficjentom umowy opiewają na kwotę ponad 25,7 mln zł, z czego blisko 22 mln zł to dofinansowanie z Funduszy Europejskich, a 1,2 mln zł to wsparcie z budżetu państwa. Celem projektów jest poprawa sytuacji na rynku pracy osób ubogich pracujących oraz osób zatrudnionych na umowach krótkoterminowych i cywilnoprawnych.

O naborze

Wręczenie umów o dofinansowanie jest efektem naboru w ramach Działania 9.2 Aktywizacja zawodowa z kwotą alokacji wynoszącą **blisko 67,6 mln zł**. Przedmiotem naboru było wsparcie zindywidualizowane i dostosowane do zdiagnozowanych potrzeb uczestników projektu, tj. osób ubogich pracujących oraz osób zatrudnionych na umowach krótkoterminowych i cywilnoprawnych, w postaci m.in. szkoleń prowadzących do nabycia kwalifikacji lub kompetencji, doradztwa zawodowego, pośrednictwa pracy czy też pomocy psychologicznej. Ideą przewodnią tego typu wsparcia jest dążenie do uzyskania przez uczestników projektu stabilnego zatrudnienia.

Warto przypomnieć, że osobą ubogą pracującą jest osoba zamieszkująca w gospodarstwie domowym, w którym dochody (z wyłączeniem transferów społecznych), przypadające na jedną osobę nie przekraczają kryteriów dochodowych ustalonych w oparciu o próg interwencji socjalnej w miesiącu poprzedzającym przystąpienie do projektu albo której dochody podlegające opodatkowaniu w ujęciu miesięcznym nie przekraczają minimalnego wynagrodzenia za pracę w miesiącu poprzedzającym przystąpienie do projektu.

Wnioskodawcami uprawnionymi do ubiegania się o dofinansowanie w naborze były m.in. jednostki samorządu terytorialnego, powiatowe urzędy pracy, organizacje pozarządowe, agencje zatrudnienia, instytucje szkoleniowe czy też przedsiębiorcy.

W odpowiedzi na nabór wpłynęło 148 wniosków o wartości niemal 160 mln zł oraz łącznej kwocie wnioskowanego dofinansowania wynoszącą blisko 144 mln zł. W wyniku oceny do dofinansowania wybrano **65 projektów o wartości 67 mln zł**, z czego dofinansowanie z EFS+ to 57 mln zł, nato-

miast wkład z budżetu państwa wynosi niemal **3,3 mln zł**.

O projektach

Wręczone dzisiaj umowy uwzględniają szereg możliwości podnoszenia kwalifikacji i kompetencji czy wsparcia w uzyskaniu stabilnego zatrudnienia. Diagnoza kompetencji i predyspozycji uczestnika projektu, coaching kariery, szkolenia cyfrowe, wsparcie psychologiczne m.in. z zakresu redukcji stresu – to przykłady działań, które będą realizowane w tych projektach. Uczestnicy projektów wezmą udział w szkoleniach oraz kursach zawodowych z branż ujętych w „Barometrze zawodów” dla woj. lubelskiego jako zawody deficytowe, a także w zakresie zawodów zgłaszanych przez lokalnych pracodawców, w których występuje deficyt wykwalifikowanych pracowników. Punktem wyjścia dla realizacji wsparcia „szytego na miarę” będzie opracowanie Indywidualnego Planu Działania, w ramach którego każdy z uczestników projektu otrzyma zindywidualizowaną ofertę.

Działania w projektach rozpoczną się już na początku 2025 r.

Umowy otrzymały następujące podmioty:

- Marcin Rokoszewski Marsoft z Lublina,
- Consultor Sp. z o.o. (2 umowy) z Lublina,
- Ośrodek Szkolenia Doksztalcania i Doskonalenia Kadr Kursor Sp. z o.o. z Lublina,
- Solva Sp. z o.o. z Lublina,
- Fundacja I2 z Piotrowic,
- Fundacja Rozwoju Lubelszczyzny (2 umowy) z Lublina,
- Centrum Szkoleń i Innowacji Sp. z o.o. (2 umowy) z Lublina,
- Fundacja Synergium z Lublina,
- Fundacja Centrum Rozwiązań Biznesowych (2 umowy) z Lublina,
- Proesa Sp. z o.o. z Lublina,

- Espo! Sp. z o.o. (2 umowy) z Lublina,
- Kamea Paweł Kozarzewski z Lublina,
- Locatio Karina Wójtowicz-Miszcza, Grzegorz Miszcza spółka jawna (2 umowy) z Lublina,
- Fundacja Oddziału Polskiej Akademii Nauk w Lublinie,
- S.T.R. Project Stanisław Romaniszyn (2 umowy) z Piły,
- Fundacja Aktywizacji Zawodowej i Rozwoju z Piły,
- Centrum Doskonalenia Kadr Ewa Perlińska z Ujścia.

Kwoty dofinansowania EFS+ w poszczególnych projektach wynoszą od **258 tys. zł**, w przypadku projektu Fundacji I2 pn. Wielka zmiana, do ponad **2,9 mln zł** w przypadku projektu Fundacji Synergium pn. Kwalifikacje-Potencjał-Kariera.

Dzięki realizacji dofinansowanych projektów wsparcie uzyskają osoby, które borykają się z problemem braku stabilności zatrudnienia. Często jest to wynik niskich kwalifikacji, niewystarczającego doświadczenia zawodowego, jak również braku środków na kosztowne szkolenia zawodowe. Przyczyną braku stabilności zawodowej może być również słaba kondycja finansowa pracodawców. Ze wsparciem z Funduszy Europejskich możliwe będzie podniesienie kwalifikacji, skorzystanie z doradztwa zawodowego i pośrednictwa pracy, które zaowocują lepszą sytuacją na rynku pracy uczestników projektu. Warto podkreślić, że w ramach wręczanych dzisiaj 25 umów wsparcie otrzyma 2 336 osób, natomiast we wszystkich 65 projektach wybranych do dofinansowania w naborze jest to 7 141 osób. Stanowi to niebagatelną korzyść zarówno dla osób pracujących, jak i rynku pracy w naszym regionie -podkreślił Jarosław Stawiarski Marszałek Województwa Lubelskiego

Szkolenie dla doradców w zakresie neutralności klimatycznej zatrudnionych w ramach realizowanych projektów z Działania 3.2

W dniach 28-29 listopada 2024 r. odbyło się bezpłatne szkolenie dla doradców w zakresie neutralności klimatycznej zatrudnionych w ramach realizowanych projektów z Działania 3.2 Dostosowanie do zmian klimatu i zapobieganie powodziom i suszy (typ projektu 5) Priorytetu III Ochrona zasobów środowiska i klimatu programu Fundusze Europejskie dla Lubelskiego 2021-2027 (FEL 2021-2027).

Uczestnicy szkolenia dla doradców w zakresie neutralności klimatycznej

Celem przedmiotowego szkolenia w ramach projektów współfinansowanych z EFRR było wsparcie samorządów realizujących usługi doradztwa dla mieszkańców. Wiedza przekazana podczas ww. szkolenia pozwoli zatrudnionym doradcom sprawnie poruszać się w tematyce neutralności klimatycznej,

transformacji energetycznej, adaptacji do zmian klimatu, czy ochrony bioróżnorodności na poziomie lokalnym. Szkolenie miało na celu przekazanie wiedzy na temat mitygacji i adaptacji do zmian klimatu na poziomie lokalnym, zarówno na terenach miejskich jak i nieurbanizowanych. Szkolenie

pozwoili na lepsze zrozumienie czym jest dążenie do osiągnięcia neutralności klimatycznej i jakie praktyczne działania mogą do tego prowadzić. Na koniec szkolenia każdy z uczestników otrzymał zaświadczenie o ukończonym „Szkoleniu dla doradców ds. neutralności klimatycznej”.

Stypendia przyznane

Zarząd Województwa Lubelskiego 5 listopada 2024 roku podjął uchwałę w sprawie przyznania stypendiów najzdolniejszej młodzieży uczącej się w szkołach działających na terenie naszego województwa. W sumie na trwający rok szkolny, czyli 2024/2025, finansowe wsparcie otrzymało 1085 osób w ramach projektów „Lubelskie wspiera uzdolnionych 2024-2025” i „Lubelska kuźnia talentów 2024-2025”.

Marszałek Jarosław Stawiarski przemawia przed słuchaczami, podczas uroczystości wręczenia dyplomów stypendystom, Kraśnik, 13 marca 2024 r. (fot. Oddział Komunikacji Społecznej Kancelarii Marszałka UMWL)

Skąd i dokąd trafiają pieniądze

Wzorem lat poprzednich Województwo Lubelskie realizuje dwa programy stypendialne dla młodzieży, których celem jest inwestowanie w wyjątkowo uzdolnionych młodych mieszkańców naszego regionu, którzy znajdują się w trudnej sytuacji społeczno-ekonomicznej. Na te programy z Funduszy Europejskich dla Lubelskiego 2021-2027, budżetu państwa oraz budżetu województwa zagwarantowana została kwota 8 milionów 725 tysięcy złotych. Z tej puli 717 osób otrzymało stypendia w ramach projektu „Lubelskie wspiera uzdolnionych 2024-2025” (uczniowie szkół podsta-

wowych, od klasy V wzwyż – 439 stypendiów oraz uczniowie liceów ogólnokształcących – 278 stypendiów) zaś 368 osób zostało uczestnikami projektu „Lubelska kuźnia talentów 2024-2025” (uczniowie kształcący się w zawodzie, tj. uczęszczający do techników, szkół artystycznych, szkół policealnych oraz szkół branżowych I i II stopnia).

Nabór i kryteria

Wnioski o przyznanie stypendiów można było składać w terminie od 21 czerwca do 12 lipca 2024 r. Dzięki szerokiej i kompleksowej kampanii informacyjnej otrzymaliśmy rekordową liczbę zgłoszeń – łącznie 2149.

O przyznanie stypendium mogli ubiegać się uczniowie, którzy uzyskali bardzo dobre wyniki w nauce na koniec roku szkolnego 2023/2024 (średnia ocen i dodatkowe osiągnięcia) oraz w roku szkolnym 2024/2025.

Poza tym spełniający następujące kryteria:

- pobierają naukę na terenie województwa lubelskiego,
- są uczniami V, VI, VII, VIII kl. szkoły podstawowej lub I, II, III, IV kl. liceum ogólnokształcącego, z wyłączeniem szkół dla dorosłych (projekt „Lubelskie wspiera uzdolnionych 2024-2025”),
- uczą się w formie dziennej w szkole prowadzącej kształce-

nie zawodowe (projekt „Lubelska kuźnia talentów 2024-2025”).

Ponadto potencjalni stypendyści musieli spełnić przynajmniej jedno z dodatkowych kryteriów:

- posiadać orzeczenie o niepełnosprawności lub potrzebie kształcenia specjalnego,
- przebywać w pieczy zastępczej,
- być pozbawionym opieki obojga rodziców,
- miesięczny dochód na osobę w rodzinie w 2023 r. nie mógł przekroczyć kwoty 3 221,98 złotych,
- pochodzić z rodziny, w której jedna z osób posiada orzeczenie o niepełnosprawności i jednocześnie miesięczne dochody na osobę w rodzinie w 2023 r. nie były wyższe niż półtorakrotności kwoty 3 221,98 złotych,
- być wychowywanymi przez samotnego rodzica i jednocześnie miesięczne dochody na osobę w rodzinie w 2023 r. nie mogły przekraczać półtorakrotności kwoty 3 221,98 złotych.

Co daje stypendium?

Uczniowie, którzy ubiegali się o finansowe wsparcie przygotowywali

indywidualne plany rozwoju edukacyjnego, w których wskazywali na swoje mocne strony, umiejętności i kompetencje. Deklarowali także, jakie przedmioty szkolne są w ich szczególnym kręgu zainteresowań a także przedstawiali działania, jakie podejmą w celu osiągnięcia założonych przez siebie celów. Na realizację tych ambitnych planów, władze Województwa Lubelskiego, każdemu stypendyście przyznały 6 tysięcy złotych (przesyłane na konto bankowe co miesiąc po 600 złotych, w okresie od września 2024 roku do czerwca 2025 r.). Te pieniądze stypendyści będą mogli przeznaczyć m. in. na:

- podręczniki, atlasy, literaturę piękną,
- subskrypcje, aplikacje, programy komputerowe,
- sprzęt komputerowy,
- wyjazdy edukacyjne,
- dodatkowe zajęcia, kursy, warsztaty,
- sprzęt i materiały niezbędne do nauki zawodu,
- na wiele innych rzeczy, które przyczynią się do ich rozwoju edukacyjnego i osobistego.

Poza wsparciem finansowym młodzież otrzymała także, co równie ważne, pomoc merytoryczną, czyli opiekuna dydaktycznego, którym jest wskazany przez ucznia nauczyciel ze szkoły, do której uczęszcza dany stypendysta. Rolą takiego opiekuna jest aktywna współpraca z uczniem, stymulowanie jego rozwoju, motywowanie go do udziału w konkursach, warsztatach, do angażowania się w działalność społeczną, kulturalną czy sportową, jak również inspirowanie w poszukiwaniu ciekawych pomocy dydaktycznych czy pomoc w wykorzystaniu przyznanych pieniędzy na cele edukacyjne.

Stypendia, dzięki wsparciu finansowemu i doradztwu opiekuna, od lat wpływają na ograniczanie barier społeczno-ekonomicznych i przyczyniają się do wzrostu pewności siebie młodzieży, a tym samym do podejmowania przez nią odważnych decyzji edukacyjnych i zawodowych, które w przyszłości będą miały kluczowe znaczenie dla rozwoju naszego regionu jak i całego kraju.

KED

Laureaci 5. edycji konkursu plastycznego pn. „Lubelskie Pięknieje. Jak Fundusze Europejskie zmieniają Twoją okolicę” nagrodzeni

29 listopada 2024 roku w siedzibie Lubelskiej Agencji Wsparcia Przedsiębiorczości w Lublinie Marszałek Województwa Lubelskiego Jarosław Stawiarski wręczył nagrody Laureatom 5. edycji konkursu plastycznego pn. Lubelskie Pięknieje. Jak Fundusze Europejskie zmieniają Twoją okolicę. Spośród 284 prac zgłoszonych do konkursu Jury konkursowe wyłoniło łącznie 39 Laureatów i Wyróżnionych w trzech kategoriach wiekowych: klasy I-IV oraz klasy IV-VIII szkół podstawowych oraz w kategorii szkół ponadpodstawowych (z wyłączeniem szkół dla dorosłych) z terenu województwa lubelskiego. Konkurs miał na celu szerzenie wiedzy o efektach Funduszy Europejskich oraz rozwój umiejętności plastycznych wśród dzieci i młodzieży.

Konkurs plastyczny ogłoszony został 10 kwietnia 2024 r. i skierowany był do uczniów szkół podstawowych i ponadpodstawowych (z wyłączeniem szkół dla dorosłych) z województwa lubelskiego. Uczestnicy zgłaszali swoje prace do 30 wrze-

śnia br. Obok promowania efektów inwestycji dofinansowanych z Funduszy Europejskich na terenie województwa lubelskiego, rozwoju umiejętności plastycznych wśród dzieci i młodzieży konkurs miał na celu również oderwanie uczniów od

ekranu komputera czy smartfona oraz pobudzenie kreatywności wśród młodych artystów. Łącznie w trzech kategoriach konkursowych wpłynęło **284 prac** plastycznych uczniów ze szkół podstawowych, ponadpodstawowych oraz domów kultury z te-

renu województwa lubelskiego, m.in. z Młodzieżowego Domu Kultury im. Kornela Makuszyńskiego w Zamościu, Zespołu Placówek Oświatowych w Łomazach (powiat bialski), Szkoły Podstawowej w Poniatowej, Zespołu Szkół nr 2 w Lubartowie czy z Zespo-

łu Kształcenia Rolniczego w Potoczku (powiat janowski).

Fundusze Europejskie oczami artystów

Zadanie konkursowe polegało na stworzeniu pracy plastycznej (w formacie A3), której tematem były

zmiany, jakie zaszły w najbliższym otoczeniu Uczestnika, dzięki środkom z Funduszy Europejskich. Technika pracy plastycznej była dowolna, wszystko zależało od indywidualnej inwencji.

Młodzi artyści w tegorocznej edycji konkursu w swoich pracach przed-

stawili budynki instytucji, obiektów sakralnych czy obiektów rekreacyjnych sportowych. Prace przedstawiały m.in. budynek Lubelskiego Centrum Konferencyjnego, Most w Parku Ludowym w Lublinie, budynek Muzeum Henryka Sienkiewicza w Woli Okrzejskiej, Pałac Zamoyskich w Kozłowie, Pałac Potockich w Radzynie Podlaskim, Ośrodek Sportu i rekreacji w Tomaszowie Lubelskim, zrewitalizowany park i staw w Nałęczowie, czy Środowiskowe Centrum Wsparcia w Kraśniku.

Wręczenie nagród Laureatom i wyróżnionym

Spośród blisko 300 prac Jury konkursowe wyłoniło łącznie 39 artystów w trzech kategoriach wiekowych – trzech laureatów oraz 10 wyróżnionych w każdej kategorii (kategoria klas I-IV, klas V-VIII oraz szkoły ponadpodstawowe). Wyniki konkursu wraz z listą Laureatów i Wyróżnionych publikowaliśmy tutaj.

Z rąk Jarosława Stawiarskiego Marszałka Województwa Lubelskiego Laureaci i Wyróżnieni otrzymali pamiątkowe dyplomy oraz zestawy nagród, składające się m.in. z: mate-

riałów plastycznych, sztalugi, oraz zestawy profesjonalnych farb malarских oraz pędzli, tabletów graficznych czy smartwatche. Dodatkowo nagrodzeni otrzymali także vouchery do lubelskich obiektów, wspieranych przez Fundusze Europejskie, takich jak: Centrum Spotkania Kultur, ZOOM Natury, Muzeum Zamoyskich w Kozłowie, Magicznych Ogrodów, Zamojskiego ZOO czy Muzeum Wsi Lubelskiej.

Konkurs „Lubelskie Pięknieje. Jak Fundusze Europejskie zmieniają Twoją okolicę” już po raz piąty dowodzi jak wielką rolę w rozwoju naszego województwa odgrywają Fundusze Europejskie, ale też jak uzdolnionych i kreatywnych młodych artystów mamy w województwie lubelskim. Młodzi artyści poprzez swoje prace plastyczne w wyjątkowy sposób przedstawili to, jak Fundusze Europejskie wpływają na rozwój naszej kultury, sztuki oraz przestrzeni publicznej – mówił podczas uroczystego wręczenia Jarosław Stawiarski Marszałek Województwa Lubelskiego.

Piąta edycja konkursu

Konkurs plastyczny *Lubelskie Pięknieje. Jak Fundusze Europejskie zmie-*

niają Twoją okolicę cieszy się zainteresowaniem uczestników od 2020 roku. Łącznie w pięciu edycjach wpłynęło **blisko 2000 prac** z niemal każdego zakątka województwa Lubelskiego. W kategorii klas I-II (w latach 2020-2021 kategoria klas I-IV) łącznie **ponad 900 prac**, zaś w kategorii klas V-VIII (w latach 2020-2021 kategoria klas IV-VIII) **ponad 880 prac**.

Dni Otwarte Funduszy Europejskich

Konkurs wpisuje się w tegoroczne obchody Dni Otwartych Funduszy Europejskich (DOFE), czyli największej imprezy związanej z Funduszami Europejskimi w Polsce. DOFE organizowane jest co roku, by pokazać, jak wiele w Polsce i w poszczególnych regionach, zmieniały środki unijne. Tegoroczne obchody Dni Otwartych Funduszy Europejskich miały szczególny wydźwięk dla naszego regionu z uwagi na 20-lecie Polski w Unii Europejskiej oraz 550-lecie województwa lubelskiego. Tegoroczna impreza z tej okazji odbyła się 10 maja 2024 roku na Placu Teatralnym oraz w Ogrodzie Saskim w centrum Lublina.

Niwelowanie negatywnych skutków zjawisk pogodowych i klimatycznych

Zmiany klimatu wymuszają na władzach samorządowych działania, które będą pomocne w minimalizacji skutków susz, podtopień oraz wichur. W związku z tym kluczowe jest właściwe przygotowanie służb, ze szczególnym uwzględnieniem Straży Pożarnej, która podejmuje najszerszy zakres działań ratowniczych, ratowniczo-gaśniczych czy minimalizujących negatywne skutki zdarzeń. To wyzwanie podjęła Gmina Tarnogród, która od 01.07.2024 r. realizuje projekt „Poprawa bezpieczeństwa ekologicznego na terenie gminy Tarnopgród” w ramach Działania 3.1 Bezpieczeństwo ekologiczne na kwotę 494 920 zł z czego wsparcie UE to 420 682 zł.

Specjalistyczny pojazd dla straży pożarnej

Rozwój technologiczny na straży bezpieczeństwa

Celem projektu pn. „Poprawa bezpieczeństwa ekologicznego na terenie gminy Tarnogród” dofinansowanego w ramach programu Fundusze Europejskie dla Lubelskiego 2021-2027 jest rozwijanie systemów prognozowania i ostrzegania środowiskowego na terenie gminy Tarnogród. Zakres projektu dotyczy zakupu środka transportu, który na stałe wyposażony jest w systemy umożliwiające monitorowanie, planowanie, reagowanie i usuwanie skutków zagrożeń, wizualizację i transmisję obrazu z rejonu sytuacji kryzysowej samochód terenowy z zabudową części bagażnikowej wyposażoną w stanowisko dla specjalistycznego sprzętu rozpoznawczego (drona) ułatwiającego działania inspekcyjne w zakresie szybkiego wykrywania i identyfikacji zagrożeń dla środowiska. Obszarem objętym stałymi patrolami jest teren całej gminy Tarnogród oraz w razie informacji o zagrożeniu (obszar powiatu biłgorajskiego), w szczególności kompleksy leśne leśnictwa Luchów oraz miasto Tarnogród, na

terenie którego znajduje się Zakład przetwórstwa owoców i warzyw, w którym do chłodzenia instalacji wykorzystywany jest amoniak, jak również miejscowość Wola Różaniecka, na terenie której funkcjonuje kopalnia gazu ziemnego.

Zakupiony w III kwartale 2025 roku ramach projektu samochód terenowy wyposażony będzie na stałe w stanowisko monitorowania i analizowania obrazu przekazanego przez sprzęt rozpoznawczy. Po wykryciu i identyfikacji zagrożenia wyposażenie samochodu umożliwi zaplanowanie i koordynację działań związanych z usuwaniem skutków zagrożeń poprzez stały monitoring i analizę sytuacji, a także możliwość szybkiego reagowania na sytuacje dynamiczne. Pojazd ten posłuży więc zarówno do monitorowania (zintegrowany system współpracy drona z wizualizacją obrazu na monitorze) terenów trudno dostępnych i narażonych na zagrożenia ekologiczne, zwłaszcza te wynikające ze zmian klimatu (pożary związane z suszą, podtopienia oraz skutki działania wichur), jak i planowania

i szybkiego reagowania na sytuacje kryzysowe (systemy umożliwiające sprawne dowodzenie akcją ratowniczą i optymalne wykorzystanie uzyskanych informacji w celu szybkiego usunięcia skutków zagrożeń). Oprócz zagrożeń związanych z pożarami, specyfikacja samochodu pozwala na jego sprawne poruszanie się również po terenach zalewowych. Pojazd wyposażony zostanie również w specjalistyczne oprogramowanie do wykonywania analiz, prognozowania i modelowania zagrożeń oraz prawdopodobnych skutków ich oddziaływania. Zakup ww. sprzętu usprawni organizację systemu ciągłego monitorowania, prognozowania i ostrzegania poprzez wprowadzenie stałych patroli obszarów szczególnie narażonych na zagrożenia ekologiczne. Dodatkowo w ramach projektu zostanie zakupiona 1 sztuka oznakowania pojazdu pożarowego oraz 3 sztuki oznakowania zbiornika przeciwpożarowego.

Lepiej zapobiegać

Działania władz Gminy Tarnogród przyczynią się do przystosowania do zmian klimatu oraz zapobiegania ryzykom związanym z klimatem i zarządzanie nimi.

Korzyści dla Regionu

Dzięki działaniom Gminy Tarnogród korzyści dla regionu będą dotyczyć ludności jak również przyrody. Zapobieganie ryzykom związanym z klimatem i zarządzanie nimi, są bardzo istotne ze względu na widoczne przez nas wszystkich zmiany klimatu. Dotyczy to zarówno pożarów, które wybuchają ze względu na coraz częstsze susze oraz klęski żywiołowe spowodowane silnymi wiatrami lub obfitymi opadami deszczu. W obu przypadkach zwiększy się świadomość mieszkańców regionu, będzie możliwa skuteczniejsza ich ochrona przed klęskami żywiołowymi.

Autor: DW EFRR

Elastyczne formy zatrudnienia i wsparcie osób starszych

Województwo lubelskie jest jednym z regionów borykających się od wielu lat z depopulacją. W 2023 roku Główny Urząd Statystyczny zanotował ujemny przyrost naturalny, co ma wpływ na zastępowalność pokoleń wśród osób zdolnych do czynnej pracy, dlatego też w dłuższej perspektywie osoby w wieku produkcyjnym będą zmuszone do dłuższej pracy zanim przejdą na zasłużoną emeryturę nawet jeśli wiek emerytalny nie zostanie podniesiony ustawowo.

W miarę jak społeczeństwo starzeje się, kluczowe staje się podejmowanie kompleksowych działań mających na celu wydłużenie zdolności do pracy osób starszych. Zarządzanie wiekiem w przedsiębiorstwach staje się nie tylko wyzwaniem, ale również szansą na wykorzystanie doświadczenia i wiedzy dojrzałych pracowników.

Zarządzanie wiekiem w miejscu pracy staje się coraz ważniejsze w obliczu demograficznych zmian społeczeństwa, a także utrzymania osób starszych w zatrudnieniu i lepsze wykorzystanie ich potencjału. W kontekście wydłużenia aktywności zawodowej niezwykle ważną rolę w tym procesie odgrywają:

- Mentoring i wymiana wiedzy, które pozwalają na przekazywanie wiedzy i umiejętności przez bar-

dziej doświadczonych specjalistów młodszym pracownikom. Takie działania przynoszą korzyści zarówno dla starszych pracowników, którzy dzielą się swoim doświadczeniem, jak i dla młodszych pracowników, którzy wprowadzają innowacyjne pomysły i swobodnie korzystają z zdobyczy technologicznych.

- Dostosowanie stanowisk pracy do potrzeb pracowników w różnym wieku, czyli zapewnienie pracownikom przyjaznego i zdrowego środowiska pracy.
- Rozwój kompetencji osób starszych, w szczególności kompetencji cyfrowych, które przyczyniają się do utrzymania zatrudnienia, ale także pomagają

w adaptacji do zmieniającego się rynku zatrudnienia. Szczególnie istotne dla starszych pracowników, którzy mogą potrzebować wsparcia przy przyswajaniu nowych technologii.

Istotną kwestię stanowi również wsparcie pracodawców we wprowadzaniu elastycznych form zatrudnienia. Wprowadzenie elastycznych godzin pracy oraz możliwości pracy zdalnej może znacznie poprawić zdolność do pracy pracowników umożliwiając im większą równowagę między życiem zawodowym a prywatnym.

Odpowiedzią na wyzwanie w tym obszarze był ogłoszony przez Departament Wdrażania Europejskiego Funduszu Społecznego UMWL w Lublinie nabór wniosków o dofinansowanie projektów nr FELU.09.06-IZ.00-001/24 w ramach Działania 9.6 Adaptacyjność pracodawców i pracowników, skierowany do pracodawców z terenu województwa lubelskiego i ich pracowników, którzy obejmował:

- Kompleksowe działania służące wydłużeniu zdolności do pracy osób starszych, uwzględniające zarządzanie wiekiem, w przedsiębiorstwach poprzez upowszechnianie mentoringu w miejscu pracy, rozwijanie kompetencji osób starszych, promowanie zdrowego i aktywnego starzenia się.
- Wsparcie pracodawców we wprowadzaniu elastycznych form zatrudnienia, w tym we wprowadzaniu pracy zdalnej.

Kwota alokacji przeznaczonej na nabór wyniosła: 10 724 500 zł

Nabór wniosków trwał od 03.10.2024 r. do 03.12.2024 r.

Ogłoszenie wyników oraz listy zakwalifikowanych do udziału w projekcie Wnioskodawców planowane jest na II kwartał 2025 r.

DW EFS

Skuteczne stosowanie i wdrażanie Karty Praw Podstawowych Unii Europejskiej w Programie Fundusze Europejskie dla Lubelskiego 2021-2027

Wszystkie instytucje zaangażowane w zarządzanie i wdrażanie Programu FEL, a także beneficjenci zobowiązani są do przestrzegania horyzontalnych zasad równościowych: zasady równości szans i niedyskryminacji, w tym dostępności dla osób z niepełnosprawnościami oraz zasady równości kobiet i mężczyzn, na każdym etapie realizacji projektu.

Fundamentem ww. zasad horyzontalnych są akty prawne w tym m.in. Karta Praw Podstawowych Unii Europejskiej (KPP) będąca zbiorem podstawowych praw człowieka, gwarantowanych prawem państw członkowskich UE. Tych praw muszą przestrzegać zarówno instytucje, organy i agencje UE, jak i państwa członkowskie, gdy stosują prawo unijne. Pierwotnie Kartę przyjęli i podpisali premierzy rządów wszystkich państw UE oraz ogłosili ją przewodniczący: Parlamentu Europejskiego, Komisji i Rady w dniu 7 grudnia 2000 r. w Nicei. Moc wiążącą Kartę nadał Traktat Lizboński z 13 grudnia 2007 roku, który wszedł w życie 1 grudnia 2009 r. przez co ma ona taką samą moc prawną jak traktaty UE. Karta wymienia uniwersalne prawa obywateli UE, które odnoszą się do sześciu obszarów.

- Godność (art. 1–5):
- Wolności (art. 6–19):
- Równość (art. 20–26):
- Solidarność (art. 27–38):
- Prawa obywatelskie (art. 39–46):
- Wymiar sprawiedliwości (art. 47–50):

Zgodnie z *Samooceną spełnienia warunków Skuteczne stosowanie i wdrażanie KPP w Polsce*, w ramach systemu wdrażania Funduszy Europejskich przygotowano dodatkową ramową procedurę, umożliwiającą złożenie zgłoszenia o podejrzeniu niezgodności z KPP działań podejmowanych przez beneficjenta lub instytucje wdrażające FEL 2021-2027. Procedura ta nie zastępuje możliwości wynikających z systemu ochrony praw w zakresie zaskarżania działań organów publicznych.

Zgłoszenie o podejrzeniu niezgodności z KPP w ramach programu Fundusze Europejskie dla Lubelskiego 2021-2027 może wnieść:

- uczestnik projektu,
- ostateczny odbiorca projektu,
- beneficjent.

Wnosząc zgłoszenie należy wykazać się istnieniem interesu faktycznego (powinna istnieć podstawa faktyczna dla zgłaszającego do wniesienia zgłoszenia – np. konieczność zrealizowania swojego uprawnienia lub obowiązku). Zgłoszenia podejrzenia niezgodności z KPP mogą dotyczyć:

- projektu lub działań beneficjenta związanych z realizacją projektu w ramach FEL;
- projektów realizowanych przez IP, lub działań IP związanych z wdrażaniem programu FEL;
- projektów realizowanych przez IZ, lub działań IZ związanych z wdrażaniem programu FEL.

Obowiązkiem instytucji, do której wpłynie zgłoszenie o podejrzeniu niezgodności z KPP jest jego weryfikacja. W przypadku potwierdzenia naruszenia KPP instytucja realizująca zgłoszenie powiadamia wnioskodawcę o dalszych możliwościach postępowania w sprawie, tj. możliwości zgłoszenia naruszenia np. do Rzecznika Praw Obywatelskich, Państwowej Inspekcji Pracy, Rzecznika Praw Pacjenta lub sądu.

Podejrzenia o niezgodności z zapisami KPP projektu, w ramach realizacji FEL, mogą być zgłaszane bezpośrednio do KM FEL (na e-mail: sekretariatkmfel@lubelskie.pl) lub do członka KM FEL.

Ponadto każdy wniosek o dofinansowanie jest oceniany przez Komisję Oceny Projektów pod kątem kryterium zgodności z KPP. Dofinansowania ze środków europejskich nie mogą otrzymać projekty zawierające zapisy, które potencjalnie naruszają prawa i wolności określone w KPP.

DZPR

Przegląd śródkresowy Funduszy Europejskich dla Lubelskiego 2021-2027

W pierwszym kwartale 2025 roku program Fundusze Europejskie dla Lubelskiego 2021-2027 będzie podlegał procesowi tzw. przeglądu śródkresowego. Jest to mechanizm monitorowania i oceny postępów realizacji programu w trakcie jego wdrażania. Przygotowania do przeglądu rozpoczęły się już w lipcu 2024 r.

Posiedzenie Komitetu Monitorującego Fundusze Europejskie dla Lubelskiego 2021-2027 z udziałem przedstawicieli Komisji Europejskiej; Tomaszów Lubelski, 19 września 2024 r.

Podczas przeglądu śródkresowego strony zaangażowane w jego przeprowadzenie, a więc Komisja Europejska, Ministerstwo Funduszy i Rozwoju oraz Instytucja Zarządzająca powinny wziąć pod uwagę:

- nowe wyzwania wskazane w dokumencie pn. „Zalecenia Rady w sprawie polityki gospodarczej, polityki społecznej, polityki zatrudnienia, polityki strukturalnej i polityki budżetowej Polski” z 19 czerwca 2024 r.;
- postępy w realizacji zintegrowanego krajowego planu w dziedzinie energii i klimatu;
- postępy w realizacji zasad Europejskiego filaru praw socjalnych;
- sytuację społeczno-gospodarczą regionu, ze szczególnym naciskiem na potrzeby terytorialne, z uwzględnieniem wszelkich istotnych negatywnych zmian finansowych, gospodarczych lub społecznych;
- najważniejsze efekty stosownych ewaluacji;
- postępy w osiąganiu celów pośrednich przy uwzględnieniu istotnych trudności napotkanych podczas wdrażania programu.

Jak podkreśla Jarosław Stawiariski, Marszałek Województwa Lubelskiego, z przeglądu śródkresowego mogą płynąć wymierne korzyści dla Instytucji Zarządzającej, a finalnie dla beneficjentów programu re-

gionalnego: - *Ten proces służy lepszemu dostosowaniu, ukierunkowaniu na rezultaty wsparcia finansowanego ze środków unijnych, a co za tym idzie osiągnięciu w sposób efektywny i skuteczny celów określonych w programach. Przegląd daje także okazję do uwzględnienia nowych wyzwań i stosownych zaleceń Komisji Europejskiej wydanych w 2024 r. dla poszczególnych krajów* – mówi Marszałek.

Jeżeli w następstwie przeglądu śródkresowego uzna się, że konieczna jest zmiana programu, do dnia 31 marca 2025 r. IZ przedkłada Komisji Europejskiej ocenę wyniku przeglądu śródkresowego programu oraz zmieniony program. Projekt zmiany FEL Województwo Lubelskie przekazało do Komisji, Ministerstwa Funduszy i Polityki Regionalnej oraz Komitetu Monitorującego Fundusze Europejskie dla Lubelskiego 2021-2027 w dniu 1 października 2024 r. Proponowane zmiany dotyczą m.in.:

- Realokacji środków.
- Zmniejszenia lub zwiększenia docelowej wartości wskaźników. Dokonano szerokiej analizy postępów w osiąganiu celów pośrednich i celów końcowych przy uwzględnieniu istotnych trudności napotkanych podczas wdrażania programu. W wyniku analizy w wielu przypadkach IZ będzie wnioskować o zmianę wartości końcowej wskaźników na 2029 rok. Dotyczy to zarówno

zmniejszenia jak i zwiększenia ich wartości. Ponadto, zaproponowano dodanie nowych wskaźników i usunięcie części dotychczasowych.

- Zwiększenia dotacyjnej formy wsparcia względem wsparcia w formie instrumentów finansowych.
- Poszerzenia katalogu beneficjentów w zakresie wsparcia dotyczącego termomodernizacji.
- Usunięcia typów projektów, które z różnych przyczyn nie będą realizowane.
- Dostosowania zapisów programu do zmienionych aktów prawnych.

Jak zauważa Anna Brzyska, Dyrektor Departamentu Zarządzania Programami Regionalnymi, przebieg procesu przeglądu śródkresowego i zmiany FEL 2021-2027 będzie podobny do procesu negocjacji programu regionalnego, które odbywały się latem 2022 roku. – *Jednym z istotnych podobieństw jest to, że w proces ten są zaangażowani Członkowie Komitetu Monitorującego, co jest zgodne z zasadą partnerstwa. Otwartość na interesariuszy zewnętrznych przyświeca nam na każdym etapie prac związanych z naszym programem* – zapewnia Pani Dyrektor. Na posiedzeniu Komitetu Monitorującego w dniu 28 października br. jego Członkowie zostali zapoznani z kierunkami zmian w programie i w trybie konsultacji zgłosili uwagi, które zostały omówione podczas posiedzenia.

Co szczególnie istotne, trwający przegląd śródkresowy nie zakłóca wdrażania *Funduszy Europejskich dla Lubelskiego 2021-2027*, które postępuje od wielu miesięcy. Do 30 października 2024 r. ogłoszone zostały już 144 nabory wniosków o dofinansowanie o łącznej kwocie wsparcia wynoszącej prawie 6,45 mld zł, zaś oprócz tego do końca 2024 r. planowane jest ogłoszenie kolejnych 14 naborów o łącznej kwocie wsparcia wynoszącej prawie 610 mln zł.

Oddział Programowania

Rozwój ambulatoryjnej opieki specjalistycznej w regionie dzięki Funduszom Europejskim

Rusza realizacja projektów dotyczących wsparcia podmiotów leczniczych, udzielających świadczenia w zakresie ambulatoryjnej opieki specjalistycznej. W dniu 8 listopada 2024 r. w siedzibie Urzędu Marszałkowskiego Województwa Lubelskiego w Lublinie Marszałek Województwa Lubelskiego Jarosław Stawiarski i Wicemarszałek Województwa Lubelskiego Piotr Breś oraz przedstawiciele 10 podmiotów leczniczych podpisali pierwszych 11 umów o dofinansowanie projektów o łącznej wartości niemal 106 mln zł, z czego blisko 80 mln zł to wsparcie ze środków unijnych. W całym regionie realizowane będą 24 projekty o łącznej wartości blisko 142 mln zł, w tym niemal 110 mln zł to dofinansowanie z Funduszy Europejskich w ramach Działania 7.8 Infrastruktura ochrony zdrowia programu Fundusze Europejskie dla Lubelskiego 2021-2027.

© Michał F. Lenart UMWL

Podpisanie umów w ramach Działania 7.8 FEL 2021-2027 w dniu 8 listopada 2024 roku

Realizacja dofinansowanych projektów jest efektem naboru w Działaniu 7.8, ogłoszonego w lutym br., z kwotą alokacji wynoszącą blisko **123 mln zł**. Dofinansowanie w ramach naboru mogły otrzy-

mać projekty dotyczące inwestycji w infrastrukturę niezbędną do realizacji świadczeń zdrowotnych w ramach **ambulatoryjnej opieki specjalistycznej (AOS)**. Wsparcie mogło być przeznaczone na budowę/przebudowę/

modernizację placówek medycznych, na wyposażenie w najnowocześniejsze urządzenia i sprzęt medyczny. Efektem tych inwestycji ma być poprawa dostępności oraz warunków i jakości udzielanych świadczeń me-

dycznych. W wyniku oceny wybrano do dofinansowania **24 projekty** o wartości niemal **142 mln zł** z kwotą wnioskowanego dofinansowania wynoszącą blisko **110 mln zł**.

Wnioskodawcami uprawnionymi do ubiegania się o dofinansowanie były podmioty wykonujące działalność leczniczą w rozumieniu ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej działające w publicznym systemie ochrony zdrowia. Mogły to być zarówno placówki publiczne, jak i prywatne, pod warunkiem, że świadczą usługi medyczne w ramach umowy z Narodowym Funduszem Zdrowia.

O projektach

W ramach realizowanych 24 projektów podmioty lecznicze z naszego regionu będą realizowały m.in.: przebudowę oraz modernizację istniejących już placówek medycznych pod kątem rozwoju ambulatoryjnej opieki specjalistycznej, dostosowanie pomieszczeń do potrzeb AOS, jak również doposażenie poradni specjalistycznych funkcjonujących w ramach AOS w niezbędny sprzęt medyczny (m.in.

aparaty USG, aparat EKG, cystoskopy, lampy czołowe, kolumny: anestezjologiczną i chirurgiczną, lampę zabiegową, stół zabiegowy mobilny, monitory, mobilny mikroskop okulistyczny, specjalistyczne do badań noworodków, urządzenia do rektoskopii i anoskopii, aparaty EMG do oceny działania mięśni oraz przewodzenia nerwów obwodowych czy tomograf OCT itd.). W ramach realizacji projektów Beneficjenci planują także zakup najnowszej technologii oprogramowania komputerowego niezbędnego do przeprowadzania badań na jak najwyższym poziomie. Projekty będą realizowane m.in. w: Wojewódzkim Szpitalu Specjalistycznym im. Stefana Kardynała Wyszyńskiego Samodzielnym Publicznym Zakładzie Opieki Zdrowotnej w Lublinie, Wojewódzkim Ośrodku Medycyny Pracy Centrum Profilaktyczno-Lecznicznym w Lublinie, Samodzielnym Publicznym Zespole Opieki Zdrowotnej we Włodawie, Samodzielnym Publicznym Zespole Opieki Zdrowotnej w Tomaszowie Lubelskim czy Centrum Medycznym Medicos z siedzibą w Lublinie. Kwoty dofinansowania poszczególnych projektów wynoszą od **223**

tys. zł w przypadku projektu Niepublicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej IGNIS Dr med. Alicja Łobińska do blisko **42 mln zł** w przypadku Wojewódzkiego Szpitala Specjalistycznego w Białej Podlaskiej.

Dzięki realizacji dofinansowanych projektów wsparcie uzyska łącznie 23 podmioty lecznicze z naszego regionu. Szacuje się, że z nowych lub zmodernizowanych placówek ambulatoryjnej opieki specjalistycznej skorzysta rocznie 1,063 mln osób. Stanowi to wzrost osób objętych tą formą usług zdrowotnych o 7%.

– **podkreślił Marszałek Jarosław Stawiarski.**

Systematyczne wsparcie dla projektów dotyczących ambulatoryjnej opieki specjalistycznej jest gwarantem lepszej dostępności i jakości ochrony zdrowia mieszkańców województwa lubelskiego. Dzięki Funduszom Europejskim, podmioty lecznicze mają szansę rozwijać nowoczesne technologie podnosząc standardy leczenia. Ma to długofalowe znaczenie dla rozwoju służby zdrowia w naszym województwie –

podkreślił Wicemarszałek Piotr Breś.

Punkty Informacyjne Funduszy Europejskich. W czym pomogą Ci specjaliści z PIFE?

Punkty Informacyjne Funduszy Europejskich (PIFE) to miejsca, w których możesz otrzymać informacje na temat środków z Funduszy Europejskich (FE). Mowa tu nie tylko o dotacjach, ale również o pożyczkach, które są udzielane na warunkach znacznie lepszych niż w banku. Co ważne, konsultacje te są prowadzone bezpłatnie!

Dożynki Wojewódzkie w Radawcu, 8 września 2024 r.

Specjaliści z PIFE udzielą Ci wsparcia poprzez usługi obejmujące:

- ocenę, czy Twój pomysł na projekt ma szansę otrzymać dotację lub preferencyjną pożyczkę z FE;
- zakwalifikowanie Twojego pomysłu do konkretnego priorytetu i działania w programie finansowanym z FE;
- informację o warunkach, kryteriach i procedurach przyznania dofinansowania;
- szczegółowe wyjaśnienia dotyczące procesu ubiegania się o dofinansowanie (w tym informacje na temat instytucji przyznającej dofinansowanie);
- wsparcie w przygotowaniu wniosku o dofinansowanie (Uwaga! Pracownik PIFE nie napisze za Ciebie wniosku! Nie udzieli Ci także informacji, czy istnieją w okolicy firmy, które zrobią to za Ciebie odpłatnie);

- pomoc w realizacji i rozliczeniu projektów poprzez objaśnienia w zakresie dokumentów, terminów, procedur.

Formy świadczenia usług specjalistów PIFE to:

Konsultacja mailowa/kontakt online;
pife.lublin@lubelskie.pl,
pife.chelm@lubelskie.pl,
pife.zamosc@lubelskie.pl

Konsultacja telefoniczna/wideorozmowa;

Konsultacja bezpośrednia - na konsultację bezpośrednią najlepiej umówić się telefonicznie lub mailowo. Wtedy będziesz miał pewność, że ekspert poświęci Ci odpowiednią ilość czasu i uwagi;

Konsultacja indywidualna - możesz umówić się z ekspertem PIFE na indywidualne konsultacje w odpowiadającym Ci miejscu;

Mobilny Punkt Informacyjny - chciałbyś spotkać się z ekspertem PIFE, ale w Twojej miejscowości nie ma żadnego Punktu Informacyj-

nego? Szansą dla Ciebie są Mobilne Punkty Informacyjne, organizowane we współpracy z samorządami lub innymi instytucjami w pobliżu Twojego miejsca zamieszkania;

Spotkania informacyjne/webinaria oraz szkolenia - PIFE organizuje bezpłatne wydarzenia, w których możesz wziąć udział, aby poszerzyć oraz usystematyzować swoją wiedzę na temat środków z FE. Aby być na bieżąco z tymi informacjami warto abyś śledził stronę: <https://rpo.lubelskie.pl/rpo/wiadomosci/wydarzenia/>,

Od 1 stycznia 2022 roku podmioty zainteresowane realizacją inwestycji w formule Partnerstwa Publiczno-Prywatnego mogą korzystać z pomocy konsultantów w Głównym Punkcie Informacyjnym Funduszy Europejskich (GPI).

Odpowiednio wczesne pozyskanie informacji przez potencjalnych Beneficjentów pozwala na efektywne przygotowanie i skompletowanie dokumentacji projektowej oraz jest elementem decydującym o powodzeniu w pozyskaniu dofinansowania do przedłożonego projektu.

Jak skontaktować się z PIFE?

Główny Punkt Informacyjny w Lublinie

ul. Stefczyka 3b, p. 0.2.,
tel.: 81 441 68 64,
81 441 65 47,
81 441 68 65
pife.lublin@lubelskie.pl

Lokalny Punkt Informacyjny w Zamościu

ul. Partyzantów 3, p. 22,
tel.: 84 638 02 67,
514 923 981,
pife.zamosc@lubelskie.pl

Lokalny Punkt Informacyjny w Chełmie

pl. Mickiewicza 37, p. 112,
tel.: 82 565 19 21,
514 924 194,
pife.chelm@lubelskie.pl

Punkty Informacyjne Funduszy Europejskich

Główny Punkt Informacyjny w Lublinie

pon. 7:30–18:00; wt.–pt. 7:30–15:30
ul. Stefczyka 3b, 20–151 Lublin
tel.: (81) 441 68 64, (81) 441 68 65
e-mail: kontakt@feu.lubelskie.pl

Lokalny Punkt Informacyjny w Zamościu

pn.–pt. 7:30–15:30
ul. Partyzantów 3, 22–400 Zamość
tel.: (84) 63 80 267
e-mail: zamosc@feu.lubelskie.pl

Lokalny Punkt Informacyjny w Chełmie

pon.–pt. 7:30–15:30
ul. Mickiewicza 37, p. 112, 22–100 Chełm
tel.: (82) 56 51 921, 514 924 194
e-mail: chelm@feu.lubelskie.pl

Urząd Marszałkowski Województwa Lubelskiego w Lublinie

**Departament
Zarządzania
Programami
Regionalnymi** pon.–pt. 7:30–15:30
ul. Stefczyka 3b, 20–151 Lublin
tel.: (81) 441 67 38, fax: (81) 441 67 40
e-mail: drpo@lubelskie.pl

**Departament
Wdrażania
Europejskiego
Funduszu Rozwoju
Regionalnego** pon.–pt. 7:30–15:30
ul. Stefczyka 3b, 20–151 Lublin
tel.: (81) 441 65 75, fax: (81) 441 65 76
e-mail: defrr@lubelskie.pl

**Departament
Wdrażania
Europejskiego
Funduszu
Społecznego** pon.–pt. 7:30–15:30
ul. Czechowska 19, 20–072 Lublin
tel.: (81) 441 68 43, fax: (81) 441 68 53
e-mail: efs@lubelskie.pl

**Biuro
Certyfikacji
i Księgowania
Wydatków** pon.–pt. 7:30–15:30
ul. Wojciechowska 9a, 20–704 Lublin
tel.: (81) 441 65 82, fax: (81) 441 65 79
e-mail: certyfikacja@lubelskie.pl

**Biuro
Rzecznika
Funduszy
Europejskich** pon. 7:30–17:30; wt.–pt. 7:30–15:30
ul. Czechowska 19, 20–072 Lublin
tel.: (81) 478 13 31, fax: (81) 478 13 32
e-mail: rzecznikrpo@lubelskie.pl

**Lubelska
Agencja Wsparcia
Przedsiębiorczości
w Lublinie** pon.–pt. 7:30–15:30
ul. Wojciechowska 9a, 20–704 Lublin tel.: (81) 462
38 12, (81) 462 38 31
fax: (81) 462 38 40
e-mail: lawp@lubelskie.pl

**Wojewódzki
Urząd
Pracy
w Lublinie** pon.–pt. 7:30–15:30
ul. Obywatelska 4, 20–092 Lublin
tel.: (81) 463 53 63
e-mail: punkt.konsultacyjny@wup.lublin.pl

